

Projekt

z dnia 13 marca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU JAROSŁAWSKIEGO**

z dnia 13 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania za 2023r. z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu z zestawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107), art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 z późn. zm.) oraz art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.)

Rada Powiatu Jarosławskiego uchwala, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie za 2023 r. z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu z zestawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Jarosławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Jarosławskiego

Marian Fedor

Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) oraz art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn.zm.)

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W JAROSŁAWIU
przedkłada Radzie Powiatu Jarosławskiego

Sprawozdanie za 2023 r.
z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu
z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej
oraz
sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu (PCPR) jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego, powstałą na podstawie Uchwały Nr VI/18/99 Rady Powiatu Jarosławskiego z dnia 31 marca 1999 r .

PCPR wykonuje uchwały Rady i Zarządu Powiatu Jarosławskiego, a także realizuje zadania własne powiatu, zadania zlecone przez administrację rządową oraz inne określone w ustawach:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 późn.zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024r. poz. 44),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249z późn.zm).

Ponadto PCPR wykonuje zadania zapisane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jarosławskim na lata 2023-2030, Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 w Powiecie Jarosławskim oraz Powiatowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata 2023-2028.

I. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ 2022r.

1.1. Miejsca w DPS

Powiat Jarosławski prowadzi cztery domy pomocy społecznej:

- Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu,
- Dom Pomocy Społecznej w Sośnicy,
- Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach,
- Dom Pomocy Społecznej w Wysocku.

Tabela 1. Domy Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Jarosławskiego z uwzględnieniem ich typu, liczby miejsc oraz liczby wolnych miejsc na dzień 31.12.2023r.

Lp	Nazwa domu pomocy społecznej	Typ domu pomocy społecznej	Liczba miejsc	Stan mieszkańców na dzień 31.12.2023r.	Liczba wolnych miejsc na dzień 31.12.2023r.	Liczba osób na tzw. "starych zasadach"	Procent osób na tzw. "starych zasadach"
1.	Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu,	dla osób przewlekle psychicznie chorych	95	90	5	33	36,67%
2.	Dom Pomocy Społecznej w Sośnicy,	dla osób przewlekle psychicznie chorych	106	97	9	18	18,56%
3.	Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	132	111	21	59	53,15%
4.	Dom Pomocy Społecznej w Wysocku	dla osób przewlekle somatycznie chorych dla osób w podeszłym wieku	80	75	5	13	17,33%
	razem		413	373	40	123	32,98%

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań "Informacja dot. liczby mieszkańców DPS, kosztów utrzymania i odpłatności ponoszonej przez mieszkańców jednostek" od stycznia do grudnia 2023r.

W/w DPS-y posiadają łącznie 413 miejsc statutowych, z czego na dzień 31.12.2023r. wykorzystanych było 373. Finansowanie pobytu w domach pomocy społecznej odbywa się na następujących zasadach:

- na tzw. „starych zasadach” tj. na podstawie decyzji wydanych przed 12 marca 2004r. i dotowanych przez Urząd Wojewódzki czyli budżet państwa. Takich osób na dzień 31.12.2023 r. przebywało 123 i każdego roku liczba ta się zmniejsza.
- na tzw. „nowych zasadach” tj. dotowanych przez samorządy gminne właściwe ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania osoby lub jej rodziny. Takich osób na ostatni dzień ubiegłego roku przebywało 250.

1.2. Koszt utrzymania w DPS

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej w 2023r. przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie Powiatu Jarosławskiego w 2023r.

Lp	Nazwa domu pomocy społecznej	Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w styczniu 2023r. ¹	Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca od lutego do grudnia 2023r. ²
1.	Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu	4 629,61 zł	4 997,22 zł
2.	Dom Pomocy Społecznej w Sośnicy	4 703,12 zł	5 156,65 zł
3.	Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach	4 126,11 zł	5 447,43 zł
4.	Dom Pomocy Społecznej w Wysocku	4 174,69 zł	4 890,16 zł

źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia nr 4/2022 Starosty Jarosławskiego z dnia 14 stycznia 2022r. i Zarządzenia nr 4/2023 Starosty Jarosławskiego z dnia 12 stycznia 2023r.

Koszt utrzymania w poszczególnych DPS-ach obliczany jest corocznie w oparciu o wysokość wydatków roku poprzedniego i ustalany Zarządzeniem Starosty Jarosławskiego.

1.3. Ruch mieszkańców DPS

W ciągu roku sprawozdawczego następowały zmiany w ilości mieszkańców domów pomocy społecznej, wynikające z przyjęcia nowych mieszkańców jak również opuszczenia DPS przez dotychczasowych mieszkańców, spowodowane m.in. przeniesieniem do innych placówek, czy też zgonami.

Tabela 3. Ruch mieszkańców domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie Powiatu Jarosławskiego w 2023r.

	DPS w Jarosławiu	DPS w Sośnicy	DPS w Wysocku	DPS w Moszczanach	razem
Przyjęcia mieszkańców do domów pomocy społecznej					
Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej na tzw. „nowych zasadach”	7	8	6	5	26
Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej na tzw. „starych zasadach”	0	0	0	0	0
Odejścia mieszkańców z domów pomocy społecznej					
Liczba zmarłych mieszkańców	4	4	7	7	22
Liczba przeniesień do innych placówek	1	0	0	4	5
Liczba osób, które zrezygnowały z pobytu w DPS	0	0	0	0	0

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania o placówkach zapewniających całodobową opiekę i wsparcie za I-XII 2023 MRPiPS-05

¹ Zarządzenie nr 4/2022 Starosty Jarosławskiego z dnia 14 stycznia 2022r. w sprawie ustalenia miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej Powiatu Jarosławskiego oraz średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w Domu pod Lipami Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej w Radymnie w 2022r. (Dz. U. Woj. Podk. z 2022r. poz. 261)

² Zarządzenie nr 4/2023 Starosty Jarosławskiego z dnia 12 stycznia 2023r. w sprawie ustalenia miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej Powiatu Jarosławskiego oraz średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w Domu pod Lipami Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej w Radymnie oraz Lipowym Zakątku Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej w Radymnie w 2023r. (Dz. U. Woj. Podk. z 2023r. poz. 274)

Jak przedstawia powyższe zestawienie, do domów pomocy społecznej w 2023r. przyjętych zostało 26 osób. Odeszło w ciągu roku 27 osób, z czego 22 zmarło, a 5 osób zostało przeniesionych do innych placówek (stan na 31.12.2023r.).

1.4. Charakterystyka domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie Powiatu Jarosławskiego

1.4.1. Dochody DPS

Plany dochodów w Domach Pomocy Społecznej w 2023 r. zostały zrealizowane w 100,08%, co w rozbiciu na poszczególne DPS-y przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Plany dochodów i wykonanie dochodów Domów Pomocy Społecznej Powiatu Jarosławskiego w 2023r.

Według budżetu	DPS w Jarosławiu	DPS w Sośnicy	DPS w Moszczanach	DPS w Wysocku
Plan dochodów [zł]	3 795 566,00	5 131 416,00	4 202 394,00	3 623 528,00
Wykonanie planu dochodów [zł]	3 822 440,09	5 116 613,81	4 202 877,81	3 624 686,44
Procentowo [%]	100,71	99,71	100,01	100,03

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z DPS.

Dochody DPS pochodziły głównie z: usług za pobyt w DPS: z rent, emerytur, zasiłków stałych, rent socjalnych mieszkańców, odpłatności MOPS i GOPS, odpłatności rodziny a także innych źródeł wymienionych w poniższej tabeli.

Tabela 5. Źródła dochodów Domów Pomocy Społecznej Powiatu Jarosławskiego w 2023r.

Wpływy [zł]	DPS w Jarosławiu	DPS w Sośnicy	DPS w Moszczanach	DPS w Wysocku
z usług za pobyt w DPS: z rent, emerytur, zasiłków stałych, rent socjalnych, z mieszkańców, odpłatności MOPS i GOPS, odpłatności rodziny	3 809 866,79	5 077 105,50	4 178 404,29	3 606 966,23
z usług pielęgniarstwa w ramach umowy z COM	5 565,75	6 483,42	7 091,58	4 707,81
z odsetek bankowych	7 007,55	13 942,53	6 739,74	4 323,62
z różnych dochodów min. ze sprzedaży składników majątkowych, z rozliczeń z lat ubiegłych, z odszkodowań, z najmu i dzierżawy	0	19 082,36	10 642,20	8 688,78
razem	3 822 440,09	5 116 613,81	4 202 877,81	3 624 686,44

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z DPS.

1.4.2. Wydatki DPS

Wydatki Domów Pomocy Społecznej Powiatu Jarosławskiego w 2023r. przedstawiały się następująco:

Tabela 6. Plany wydatków i wykonanie wydatków domów pomocy społecznej w 2023r.

Według budżetu	DPS w Jarosławiu	DPS w Sośnicy	DPS w Moszczanach	DPS w Wysocku
Plan wydatków [zł]	5 746 392,00	6 471 970,00	7 670 534,00	4 948 614,00
Wykonanie planu wydatków [zł]	5 744 050,95	6 447 755,42	7 666 757,72	4 709 644,02
Procentowo [%]	99,96	99,63	99,95	95,17

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z DPS.

Wydatki w DPS zostały wykorzystane na realizację statutowych zadań domów pomocy społecznej zgodnie z założonym planem.

W 2023r. Domy Pomocy Społecznej pozyskały dodatkowe środki finansowe:

Tabela 7. Dodatkowe środki finansowe domów pomocy społecznej w 2023r.

rodzaj	DPS w Jarosławiu	DPS w Sośnicy	DPS w Moszczanach	DPS w Wysocku	razem
dotacja Wojewody na wypłatę dodatków dla pracowników domów pomocy społecznej IV- XII 2023r.	308 676,22	369 058,75	417 247,54	282 223,44	1 377 205,95
Środki Powiatu	11 500,00	0	180 000,00	347 500,00	539 000,00

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z DPS.

1.6 Program opieka wytchnieniowa w DPS Jarosław

W październiku 2022r. Minister Rodziny i Polityki Społecznej ogłosił nabór wniosków w ramach programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023r. finansowanego z Funduszu Solidarnościowego. W 2023r. umożliwiono domom pomocy społecznej przystąpienie do Programu, w związku z tym Zarządu Powiatu Jarosławskiego Uchwałą Nr 760/2022r. z dnia 10.11.2022r. zdecydował o przystąpieniu i został złożony wniosek.

Uchwałą Nr 834/2023 Zarząd Powiatu Jarosławskiego z dnia 16.03.2023 r. wskazał Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu jako realizatora Programu „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2023.

Wniosek został złożony na 100% finansowania projektu i uzyskano kwotę **83 000,00 zł**, plus dodatkowe środki na obsługę Programu w wysokości **1 660,00 zł**.

Celem Programu było wsparcie rodzin i opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dorosłymi osobami niepełnosprawnymi, poprzez czasowe odciążenie ich od codziennego obowiązku sprawowania opieki i zapewnienie im czasu na odpoczynek oraz regenerację.

Program przeznaczony był dla osób z orzeczonym znacznym lub równoważnym stopniem niepełnosprawności. Ponadto osoby chcące skorzystać ze wsparcia programu nie mogły korzystać z innych form wsparcia w miejscu zamieszkania, tj. usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, przebywać w ośrodku wsparcia bądź domu pomocy społecznej. Osiągnięcie odpowiedniej punktacji w karcie pomiaru niezależności funkcjonalnej było dodatkowym atutem w kwalifikowaniu do udziału w programie.

W ramach projektu z obowiązującymi zasadami zapewniano uczestnikom bezpłatny pobyt dzienny (do 260 godzin) lub pobyt całodobowy (do 14 dni) w Domu Pomocy Społecznej w Jarosławiu.

DPS w Jarosławiu w związku z przystąpieniem do realizacji projektu nie zwiększył zatrudnienia, zabezpieczono, w ramach posiadanych pomieszczeń, niezbędne do realizacji zadania. Przeprowadzona została akcja promocyjna o realizacji programu „Opieka wytchnieniowa”.

W 2023 r. w ramach realizacji programu świadczone usługi opieki wytchnionowej :

- **pobytu całodobowego** dla 10 osób wraz z wyżywieniem – ze stawką 800 zł za dobę;

- **pobytu dziennego** dla 10 osób wraz z wyżywieniem – ze stawką 40 zł za godzinę;

W ramach świadczonych usług zapewniano również usługi pielęgnacyjne, opiekuńcze, oraz spędzanie czasu wolnego w formie i zakresie realizowanym przez DPS.

Na kanwie w/w Programu zostały wprowadzone zmiany w ustawie o pomocy społecznej, które weszły w życie 01.11.2023r. umożliwiające realizację usługi pobytu krótkoterminowego dla osób, którym gminy wystawią skierowanie i częściowo sfinansują pobyt.

2. MIESZKANIE CHRONIONE/WSPOMAGANE 2023 r.

Kontynuacją lat ubiegłych w Powiecie Jarosławskim realizowano zadanie pn. „Prowadzenie mieszkania chronionego”.

W listopadzie 2023 r. ustawą z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r. poz. 1693) wprowadzona została zmiana nazewnictwa i obecnie mieszkanie chronione nazywa się mieszkaniem wspomagany. Należało więc uaktualnić dokumenty prawne dotyczące funkcjonującego mieszkania i uczyniono to Uchwałą Nr LXXI/510/2023 Rady Powiatu Jarosławskiego z dnia 29 listopada 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia organizacji i szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności w mieszkaniu chronionym (Dz. Urz. Woj. Podk. z 13.12.2023r. poz. 5703). Równocześnie w/w Uchwałą zostały zmienione zasady odpłatności ponoszonej przez mieszkańców za pobyt w mieszkaniu wspomagany, z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2024 r.

Realizator zadania został wyłoniony na podstawie konkursu ofert, przeprowadzonego zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zostało nim Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jarosławiu.

Mieszkanie funkcjonowało w budynku Stowarzyszenia przy ul. Wilsona 6a w Jarosławiu. Przeznaczone było dla 7 osób niepełnosprawnych, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną.

Wszyscy mieszkańcy mieli zapewnioną całodobową opiekę przez asystentów osób niepełnosprawnych. Ponadto prowadzona była specjalistyczna pomoc psychologiczna i terapeutyczna oraz wsparcie pracownika socjalnego i innych specjalistów. Wsparcie terapeutyczne głównie opierało się na wypracowaniu u mieszkańców samodzielności i współodpowiedzialności za kształtowanie wspólnej przestrzeni życiowej.

Spośród mieszkańców 4 osoby pracowało w Zakładzie Aktywności Zawodowej, 2 osoby uczestniczyło w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej, a jedna osoba korzystała z pobytu dziennego w ramach Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego.

Powiat Jarosławski w 2023r. na realizację zadania przeznaczył kwotę **275 600,00 zł**, wkład własny Stowarzyszenia wynosił **55 120,00 zł**, łącznie realizacja zadania w roku sprawozdawczym wyniosła- **330 720,00 zł**.

Zgodnie z zawartą umową, przekazane środki przeznaczone zostały na wynagrodzenia asystentów osób niepełnosprawnych, wydatki związane z doskonaleniem umiejętności samoobsługowych, koszty związane z bieżącym funkcjonowaniem (media). W 2023r. odpłatność mieszkańców za pobyt w mieszkaniu chronionym wniesiona do Powiatu Jarosławskiego wyniosła 107 853,20 zł.

3. CENTRUM OPIEKUŃCZO-MIESZKALNE

W ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowanego z Funduszu Solidarnościowego w roku 2021 w Powiecie Jarosławskim zostało utworzone Centrum Opiekuńczo - Mieszkalne. Funkcjonowanie Centrum rozpoczęło się w 2021r., zgodnie z programem jego funkcjonowanie planowane jest na lata 2021- 2025.

Utworzono miejsca pobytu całodobowego dla 9 dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W 2022r. Centrum zostało rozszerzone o 10 miejsc na pobyt dzienny. W 2023r. funkcjonowało 9 miejsc pobytu całodobowego i 10 miejsc pobytu dziennego. Skorzystało z nich w 2023 r. 9 osób na pobyt całodobowy i 11 osób na pobyt dzienny.

Uczestnicy otrzymują wsparcie w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, stymulowania i rozwijania sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz społecznych. Zapewniona jest im możliwość samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę swoich potrzeb.

Formę realizacji programu, przyjęto według założeń ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 571) i zlecono realizację na kolejne lata organizacji pożytku publicznego. W drodze konkursu ofert, wyłoniono jako realizatora Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu. Centrum zlokalizowano w budynku Stowarzyszenia, przy ul. Wilsona 6B.

W 2023r. na realizację w/w zadania z Funduszu Solidarnościowego pozyskano kwotę 932 238,08 zł. Z tego wydatkowano 927 600,08 zł – na funkcjonowanie formy dziennej i całodobowej oraz na obsługę programu 4 638,00 zł.

4. PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ (PIK)

4.1 Poradnictwo specjalistyczne

W ramach zadań własnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu zapewnia mieszkańcom Powiatu udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego oraz w uzasadnionych sytuacjach schronienia do 3 miesięcy – w ramach interwencji kryzysowej – stosownie do przepisu art. 47 ust.3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2023r. poz. 901 z późn. zm.)

Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny niezależnie od posiadanego dochodu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Radca prawny w 2023r. udzielił 75 porad, z czego 15 porad dotyczyło przemocy, a pozostałe m.in.:

- udzielenia pomocy w sporządzaniu postępowań spadkowych,
- wniosków o rozwód, separację, ustalenie wysokości alimentów,
- ustalania kontaktów z dziećmi w przypadku rozwodu lub separacji rodziców,
- wniesienia apelacji od wyroku,
- eksmisji z lokalu mieszkalnego
- zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa
- dziedziczenia długów przez spadkobierców
- postępowań sądowych dot. przymusowego leczenia (choroba alkoholowa)

Psycholodzy udzielili 165 porad, z czego 13 porad dotyczyło przemocy, pozostałe dotyczyły w szczególności:

- problemów wychowawczych z dorastającymi dziećmi (w tym zachowań buntowniczych u nastolatków)
- rozwiązywania sytuacji konfliktowych w rodzinie, w tym zaburzeń relacji wewnątrzrodzinnych, konfliktów wielopokoleniowych
- wsparcia osób w kryzysie po śmierci członka rodziny lub osób bliskich
- nastolatków z objawami stresu i lęku oraz innych zaburzeń
- kryzysów małżeńskich lub psychicznych
- obciążeń rodziny chorobą psychiczną, alkoholową, nowotworową, niepełnosprawnością
- wspomagania kompetencji wychowawczych i ról rodzicielskich wobec dzieci (zmiana postaw i zachowań), problemów adolescencyjnych

4.2 Udzielanie schronienia

Działalność Punktu Interwencji Kryzysowej polega również na świadczeniu usługi nieodpłatnego udostępniania mieszkania, celem zapewnienia schronienia osobom lub rodzinom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej trudnej sytuacji kryzysowej. Schronienia udziela się do 3 miesięcy, w zależności od sytuacji – stosownie do przepisu art. 47 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2023r. poz. 901 z późn. zm.). Umieszczenie odbywa się na wniosek osoby zainteresowanej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i wydaniu decyzji administracyjnej.

Mieszkanie składa się z 3 pokoi, kuchni, 2 x WC, łazienki, korytarza i pokoju, w którym odbywają się porady psychologiczne oraz terapia rodzin, posiada ponad 102 m² powierzchni. W 2023r. schronienie w mieszkaniu znalazły 4 rodziny (w tym 1 dziecko), łącznie 5 osób.

4.3 Program Korekcyjno-Edukacyjny dla osób uwikłanych w przemoc domową „Zacznij wszystko od nowa ...”

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021r. poz. 1249 z późn.zm.) – środki na realizację i obsługę zadań zapewnia budżet państwa. Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób uwikłanych w przemoc domową „Zacznij wszystko od nowa ...” opracowany został na podstawie wytycznych dot. tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz na podstawie programu o nazwie Domestic Abuse Intervention Project of Duluth, który powstał w Minnesocie na początku lat 80-tych. Dużą wagę przywiązuje się w nim do skoordynowania różnych działań w społeczności wobec problemu przemocy, ma on charakter edukacyjno-korekcyjny. W części edukacyjnej niniejszy Program skoncentrowany jest na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, część korekcyjna ukierunkowana jest natomiast na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening

umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego.

W 2023r. do Programu Korekcyjno-Edukacyjnego „Zacznij wszystko od nowa” przystąpiło 10 osób, w tym dwie kobiety – ukończyło go 7 osób.

Spotkania w ramach Programu odbywały się w sali świetlicowej o.o Reformatów w Jarosławiu 2 razy w tygodniu po godzinie 15. Niniejszy Program prowadzony był przez dwóch specjalistów ds. przemocy.

Do Programu zakwalifikowani zostali pełnoletni mężczyźni i kobiety – sprawcy przemocy a także osoby podejrzane o stosowanie przemocy wobec swoich żon, mężów lub partnerów życiowych. Warunkiem udziału w Programie było zachowanie abstynencji od alkoholu i innych środków odurzających oraz brak zdiagnozowanej choroby psychicznej.

Na realizację w/w Programu w 2023r. wydatkowano kwotę 8 100,00 zł, która została w całości dofinansowana przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie.

4.4 Program Psychologiczno-Terapeutyczny „Nowy Horyzont”

W 2023r. nie przystąpiono do realizacji Programu Psychologiczno – Terapeutycznego „Nowy Horyzont” dla osób stosujących przemoc. Powyższe spowodowane było zbyt małą liczbą osób zainteresowanych uczestnictwem w Programie, do zebrania grupy.

Z Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie otrzymano dotację na ten cel w wysokości 8 174,00 zł, którą w całości zwrócono.

4.5. Szkolenie kadr pomocy społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu zorganizowało szkolenie pod nazwą **„Dziecko pod ochroną pomocy społecznej – interdyscyplinarne działanie służb w tym zakresie”**.

W szkoleniu udział wzięli kierownicy i pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu jarosławskiego, sędzia i kuratorzy Sądu Rejonowego w Jarosławiu, funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu oraz pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Szkolenie miało na celu:

- zapoznanie uczestników z prawnymi regulacjami dotyczącymi interwencyjnego odebrania dziecka,
- wskazanie obszarów ulegających zmianie w związku z nowelizacją przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- utrwalenie roli Sądu, policji, pracowników socjalnych i przedstawicieli ochrony zdrowia w czynnościach odebrania dziecka,
- objaśnienie nowych zasad informacyjnych wobec rodziców/ opiekunów
- opracowanie „modelowego „schematu dotyczącego roli poszczególnych służb w procedurze odebrania dziecka rodzinie.

Pracownicy PCPR w Jarosławiu brali udział w szkoleniach zewnętrznych podnoszących ich kwalifikacje, m.in. w organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie z zakresu „Tworzenie lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych (LPDI) realizowanego w ramach projektu „Liderzy Kooperacji” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014 -2020 oraz szkoleniu „Przeciwdziałanie przemocy domowej – najnowsze zmiany” a także „Techniki radzenia sobie ze stresem i profilaktyka wypalenia zawodowego”.

Pozyskano środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego i pracownicy PCPR wzięli udział w szkoleniu nt. „Przeciwdziałanie przemocy domowej w praktyce GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w świetle rewolucyjnych zmian i nowej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”.

4.6. Kampanie społeczne

Na zaproszenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu w roku sprawozdawczym włączyliśmy się do akcji „Trampolina- głos przeciwko przemocy”. Finał akcji odbył się na Jarosławskim rynku, który wypełnił się specjalistami świadczącymi pomoc osobom borykającym się z przemocą. Podczas wydarzenia rozmawiano z mieszkańcami i udzielano informacji na temat rodzaju i form pomocy udzielanej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu. Odbył się również happening podczas którego rozdawano ulotki i materiały o tematyce antyprzemocowej i wskazujące miejsca gdzie można uzyskać pomoc. Wydarzeniu towarzyszyło hasło: „Pozwól sobie pomóc -każdy ma prawo do życia w rodzinie wolnej od przemocy”.

5. MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE

Zgodnie z art. 19 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 12 marca 2024 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023r. poz. 901 z późn. zm) do zadań własnych realizowanych przez powiat należy przyznawanie pełnoletnim wychowankom pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, a także pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W 2023 roku objęto taką pomocą 1 osobę, która opuściła młodzieżowy ośrodek wychowawczy. W/w osobie przyznano świadczenie w formie pomocy na kontynuowanie nauki, w łącznej wysokości 3 857,70 zł.

Zasady oraz wysokość pomocy, którą objęci są wychowankowie określają: art. 88 – 90a ustawy o pomocy społecznej oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r. poz. 954 z późn.zm.).

6. EWIDENCJA OPIEKUNÓW TYMCZASOWYCH DLA MAŁOLETNIICH OBYWATELI UKRAINY.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2023 poz. 103 z późn.zm.) wprowadziła obowiązek prowadzenia przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie ewidencji postanowień sądu dotyczących ustanowienia opiekuna tymczasowego dla małoletnich obywateli Ukrainy przebywających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu w dalszym ciągu prowadziło ewidencję opiekunów tymczasowych oraz dzieci powierzonych ich opiece. Jednak w roku 2023 liczba wydawanych orzeczeń ustanawiających opiekunów tymczasowych zdecydowanie zmalała, ustanowiono ich tylko 11.

Nadal prowadzono specjalny rejestr teleinformatyczny dot. ewidencji dzieci, które na terytorium Ukrainy przebywały w pieczy zastępczej a dla których ustanowiony został opiekun tymczasowy na pobyt w Polsce.

II. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Dyrektorzy Domów Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Jarosławskiego wskazali na niżej przedstawione, główne potrzeby kierowanych przez nich Domów :

DPS w Wysocku

1. Remont tarasu nad wejściem głównym do DPS na kwotę 175 272,97 zł. Zły stan techniczny gzymsów powoduje ich odpadanie, zagraża to bezpieczeństwu mieszkańców i pracowników, a także wpływa niekorzystnie na wizerunek DPS.
2. Przebudowa kotłowni węglowej na gazową na kwotę 804 411,26 zł. Zmiana systemu ogrzewania podyktowana jest czynnikami ekonomicznymi i ekologicznymi. DPS posiada projekt przebudowy, pozwolenie konserwatorskie, złożony jest wniosek o pozwolenie na budowę oraz oczekuje się na podpisanie umowy na dostawę gazu. W przypadku zmiany systemu ogrzewania konieczne będzie zakupienie nowego kotła, gdyż posiadanemu kotłowi skończył się termin użytkowania w styczniu 2024r.
3. Wykonanie prac zgodnie z „Programem prac pielęgnacyjnych na terenie zespołu pałacowego w Wysocku”, co wynika z zaleceń zawartych w harmonogramie do aktu notarialnego z dnia 20.12.2016 r. nr 10741/2016 oraz zaleceniami Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków (WKOZ). Kwota na realizację uzależniona jest od wielkości dotacji przyznanej przez WKOZ, gdyż na to zadanie został złożony wniosek, szacuje się że będzie to ok. 23 982,48 zł.
4. Zaprojektowanie, zakup i montaż windy w budynku administracyjnym na kwotę około 170 000,00 zł.
Podyktowane jest to koniecznością likwidacji barier architektonicznych co umożliwi podjęcie dodatkowej działalności w wyremontowanych w tym celu pomieszczeniach.

DPS w Moszczanach

1. Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na modernizację kotłowni. Obecna kotłownia jest przestarzała, wyeksploatowana i nie spełnia warunków określonych w przepisach dot. ochrony środowiska oraz często ulega awariom.
2. Zakup kuchni gazowej czteropalnikowej oraz suszni bębnowej. Posiadany sprzęt jest bardzo wyeksploatowany, ulega awariom i wymaga częstych napraw.

DPS w Sońnicy

1. Zakup stacji uzdatniania wody, podyktowany jest potrzebą polepszenia jakości wody dostarczanej siecią wodociągową. Obecnie często występują awarie instalacji wewnętrznej oraz tworzenie się tzw. kamienia kotłowego, co powoduje usterki i awarie urządzeń mających kontakt z wodą. Zasięgnięto opinii dwóch firm dokonujących napraw i obie zalecają zakup stacji uzdatniania wody, aby zmniejszyć awaryjności urządzeń, a także umożliwić mieszkańcom dostęp do wysokiej jakości wody pitnej.
2. Wymiana wanien na kabiny prysznicowe. Duża grupa mieszkańców zmaga się trudnościami w korzystaniu z wanien ze względu na swój wiek i niepełnosprawność. Zamontowanie kabin prysznicowych znacznie ułatwiłoby codzienne funkcjonowanie wielu mieszkańcom oraz zmniejszyło zużycie wody.

DPS w Jarosławiu

1. Wymiana części pokrycia dachowego na budynku A. W wyniku wykonywania obróbek blacharskich, a także działaniem czynników atmosferycznych uległy uszkodzeniu lub zniszczeniu zabezpieczenia w postaci kołnierzy z blachy wokół kominów. Dochodzi do przecieków w pokryciu dachowym, pojawiają się zacieki i wilgoć. Zbagatelizowanie problemu może doprowadzić do pogłębienia się uszkodzeń, a co za tym idzie do przeciekania całego dachu.
2. Częściowe docieplenie budynku C. Budynek C jest najstarszym budynkiem na terenie DPS. Docieplenie budynku, przynajmniej częściowe, pozwoli zapobiec stratom ciepła, ochroni budynek przed działaniem warunków atmosferycznych a także rozwojem pojawiających się grzybów, pleśni czy glonów. Podejmowane działania mają na celu utrzymać budynki jak najdłużej w dobrym stanie oraz uniknąć nieprawidłowości podczas licznych kontroli m.in. Wojewódzkiej czy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Potrzeby dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2024r. zaplanowana jest kontynuacja Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej oraz Programu Psychologiczno-Terapeutycznego przeznaczonego zarówno dla osób stosujących przemoc domową, jak również nieradzących sobie z własnymi emocjami. Obydwa programy finansowane są ze środków budżetu państwa, a ich planowana łączna kwota realizacji to 30 000,00 zł, z tego Program Korekcyjno – Edukacyjny – 20 000,00 zł, Program Psychologiczno – Terapeutyczny – 10 000,00 zł

Potrzeby dotyczące świadczeń dla wychowanków opuszczających Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze

W 2024 roku zaplanowano środki finansowe na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 6 pełnoletnich wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Na wypłatę wspomnianej pomocy planuje się wydatkować w bieżącym roku 20 000,00 zł. Kwota ta może ulec zmianie, gdyż nie każda osoba po opuszczeniu w 2024 r. MOW będzie się ubiegać o każdą w/w formę pomocy, jak również nie każdemu będzie ona przysługiwać.

Prowadzenie mieszkania wspomagane

W 2024 roku planowane jest prowadzenie mieszkania wspomagane dla 7 osób. Wysokość planowanej dotacji na to zadanie wynosi 293 800,00 zł.

Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne

Na funkcjonowanie formy dziennej i całodobowej Centrum z Funduszu Solidarnościowego planuje się kwotę 943 200,00 zł oraz 4 716,00 zł na obsługę programu. Łącznie na realizację programu w 2024 r. planuje się wydatkować **947 916,00 zł**.

Program Opieka wytchnieniowa dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2024

Na realizację programu w 2024 r. przewidziano środki w wysokości **29 168,90 zł**, w tym środki Funduszu Solidarnościowego: 28 596,96 zł na program i 571,94 zł na obsługę;

Opieka krótkoterminowa w DPS

Ustawa z 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw, która obowiązuje od 1 listopada 2023r. zakłada m.in. możliwość realizacji usług wsparcia

krótkoterminowego w domach pomocy społecznej w formie pobytu całodobowego lub w formie dziennej.

Krótkookresowe wsparcie w DPS będzie mogła otrzymać osoba pełnoletnia, która wymaga wsparcia z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności i nie będąca mieszkańcem DPS, a osoby wspierające ją na co dzień w domu nie mogą zapewnić jej opieki całodobowej. Jest to dobra alternatywa dla DPS-ów dysponujących wolnymi miejscami. Rodzą się jednak pewne wydatki finansowe związane z przeprowadzeniem inwestycji w celu wygospodarowania miejsc spełniających wymagany standard.

Aktualnie w Powiecie Jarosławskim trwa rozpoznanie możliwości wprowadzenia niniejszej usługi.

III. ZADANIA DOTYCZĄCE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ I ZAWODOWEJ

7. DOFINANSOWANIA PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH - PFRON w 2023 r.

7.1. Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny finansowany ze środków PFRON stanowi zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. O dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego może ubiegać się osoba niepełnosprawna, tj. osoba posiadająca ważne orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne (np. orzeczenie o grupie inwalidzkiej, niezdolności do pracy wydane przez ZUS oraz KRUS, MON i MSWiA wystawione przed 01.01.1998 r.).

Wysokość przyznawanego dofinansowania jest uzależniona od wysokości przeciętnego wynagrodzenia i zmienia się co kwartał.

Na dzień 31.12.2023 r. wynosiło:

- dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 2 158,00 zł
- dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 1 943,00 zł
- dla osób z lekkim stopniem niepełnosprawności - 1 799,00 zł
- dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 2 158,00 zł
- dla opiekunów - 1 439,00 zł

W roku objętym sprawozdaniem wypłacono dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych dla 166 osób na kwotę 283 782,00 zł, w tym dla:

- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 30 osób (co stanowiło wszystkie złożone wnioski) na kwotę 59 846,00 zł
- opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 29 osób na kwotę 38 556,00 zł
- dorosłych niepełnosprawnych - 83 osoby na kwotę 153 234,00 zł
- opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych - 24 osoby na kwotę 32 146,00 zł.

7.2. Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Dofinansowanie wyrobów medycznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych następuje poprzez zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (katalog tych przedmiotów i środków określony został w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, przy czym realizowane jest ono ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, a środki PFRON mogą być wykorzystane na dofinansowanie dla tych osób niepełnosprawnych, które spełniają określone w § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - kryterium dochodowe.

W roku objętym sprawozdaniem wypłacono dofinansowanie dla 564 osób na kwotę 979 924,00 zł, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 48 osób (co stanowiło wszystkie złożone wnioski) na kwotę 125 202,00 zł.

7.3. Sprzęt rehabilitacyjny

Osoba niepełnosprawna może również uzyskać dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego tj. sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mających za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia, integracji społecznej potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami osoby niepełnosprawnej, spełniając - określone w § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - kryterium dochodowe.

W 2023 r. wypłacono dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego dla 16 osób na kwotę 23 210,00 zł, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 4 osoby (co stanowiło wszystkie złożone wnioski) na kwotę 4 056,00 zł oraz dla Stowarzyszenia na kwotę 2 937,00 zł.

7.4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Osoby niepełnosprawne, jeżeli umożliwi im to albo znacznie ułatwi wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się o dofinansowanie likwidacji barier ze środków PFRON następujących zadań:

- na likwidację **barier architektonicznych** – osoby, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują.
- na likwidację **barier w komunikowaniu się i technicznych** – jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Przez bariery architektoniczne można rozumieć wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Podstawą przyznania dofinansowania likwidacji barier technicznych jest realizacja przedsięwzięcia umożliwiającego lub w znacznym stopniu ułatwiającego osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Przez bariery w komunikowaniu się należy rozumieć ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Tabela 8. Zestawienie złożonych wniosków i podpisanych umów w zakresie likwidacji poszczególnych barier

Rodzaje barier	Złożone wnioski	Podpisane umowy
bariery architektoniczne	64	32
bariery w komunikowaniu się	25	12
bariery techniczne	91	84
RAZEM	180	128

W ramach tego zadania dofinansowano między innymi przystosowanie łazienek, wyrównywanie poziomów podłóg, zakup i montaż krzesełek przyschodowych, zakup schodolazów gąsienicowych i koczających, zakup i montaż podnośników sufitowych, wykonanie podjazdów, zakup łóżek rehabilitacyjnych, ławeczek nawannowych, wózków toaletowo-prysznicowych, uchwytów, taboretów prysznicowych, zakup podnośników transportowo-kąpielowych, sprzętu komputerowego ze specjalnymi programami do komunikowania się,

Łącznie wypłacono kwotę – **733 422,25 zł**, w tym na likwidację:

- barier architektonicznych – 379 779,76 zł.
- barier w komunikowaniu się – 32 681,99 zł.
- barier technicznych – 320 960,50 zł.

7.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- 1) prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku;
- 2) udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania;
- 3) udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Przez organizację **kultury** należy rozumieć działalność kulturalną polegającą na wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty, działań i inicjatyw kulturalnych oraz na ochronie dziedzictwa kultury.

Organizacja **sportu** jest formą aktywności człowieka, mającą na celu doskonalenie jego sił psychofizycznych, indywidualnie lub zbiorowo, według reguł umownych.

Rekreacja ruchowa jest formą aktywności fizycznej, podejmowaną dla wypoczynku i odnowy sił psychofizycznych. Zadania z zakresu rehabilitacji powinny być realizowane przez m.in. popularyzację walorów rekreacji ruchowej, organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych.

Turystyka to zorganizowane, zbiorowe lub indywidualne wyjazdy poza miejsce stałego zamieszkania, wędrowki po obcym terenie, mające cele krajoznawcze lub będące formą czynnego wypoczynku.

Impreza turystyczna łączy co najmniej dwie usługi turystyczne tworzące jednolity program i objęte wspólną ceną, jeżeli usługi te obejmują nocleg lub trwają ponad 24 godziny albo jeżeli program przewiduje zmianę miejsca pobytu.

Wycieczka jest rodzajem imprezy turystycznej, której program obejmuje zmianę miejsca pobytu jej uczestników.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 926) rozpatrzone zostały 3 wnioski złożone do 30 listopada 2022 r.

W wyniku powyższego zawarto ze stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych 3 umowy na łączną kwotę **16.793,00 zł.**

Wyplacono łącznie dofinansowanie dla 45 osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na kwotę **16.210,98 zł.**

Ponadto w roku objętym sprawozdaniem zostały złożone 4 wnioski dotyczące w/w zadania na kwotę 39 852,00 zł.

7.6. „Program wyrównywania różnic między regionami III”

W 2023 r. nie wpłynął żaden wniosek dotyczący w/w programu.

7.7. Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Dostępne mieszkanie

Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Wysokość dofinansowania stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego, nie może być jednak większa niż równowartość iloczynu 15 m² i wartości średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ogłaszanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na start” na dany kwartał, w którym nabywane jest mieszkanie, obowiązującej dla lokalizacji mieszkania nabywanego. Program będzie realizowany do 2025 r.

W 2023 r. wpłynął 1 wniosek dotyczący w/w programu ale Wnioskodawca nie spełniał warunków uczestnictwa i ubiegania się o wsparcie ze środków PFRON.

7.8. Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

W związku z podjętą Uchwałą nr 770/2022 Zarządu Powiatu Jarosławskiego z dnia 14.11.2022r. na terenie Powiatu Jarosławskiego realizatorem programu „Aktywny Samorząd” jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu.

W ramach w/w programu w 2023 r. realizowane są poszczególne zadania :

7.8.1. Moduł I :

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
- Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk);
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem

o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

7.8.2. Moduł II

W powyższym module realizowana jest pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w:

- w szkole policealnej,
- w kolegium,
- w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi

W 2023r. w **Module I** złożono 69 wnioski oraz 35 w **Module II**.

Na dzień 31.12.2023r. r. wykorzystane zostały środki :

- **Moduł I : 358 807,96 zł**

- **Moduł II : 79 197,00 zł.**

Rozliczenie programu „Aktywny Samorząd” za rok 2023, następuje w kwietniu 2024r., w związku z czym program jest aktualnie realizowany, a środki finansowe ciągle wypłacane.

7.9. Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” – Mieszkanie dla absolwenta

W związku z podjętą Uchwałą nr 770/2022 Zarządu Powiatu Jarosławskiego z dnia 14.11.2022r. na terenie Powiatu Jarosławskiego realizatorem programu „**Samodzielność-Aktywność-Mobilność**” – **Mieszkanie dla absolwenta** jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu.

Celem programu jest wzrost niezależności oraz ułatwienie aktywności zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością. Program „Mieszkanie dla absolwenta” jest realizowany poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności, a przedmiotem dofinansowania są koszty wynajęcia mieszkania, ponoszone przez 36 miesięcy. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał Powiatowi środki finansowe na realizację programu w latach 2022-2026 do łącznej wysokości **78 435,00 zł**.

W 2023r. nie został złożony żaden wniosek , w związku z czym nie zostały wykorzystane środki finansowe.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu prowadzi pełną obsługę wniosków z zakresu rehabilitacji społecznej w Systemie Obsługi Wsparcia (SOW).

7.10. WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat Terapii Zajęciowej (WTZ) działa przy Polskim Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu. Mieści się przy ul. 3-go Maja 39 w Jarosławiu. Stanowi wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę, stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej, w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Rehabilitacja w WTZ odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej;
 - psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.
- Uczestnikami Warsztatu są osoby powyżej 18 roku życia, posiadające aktualne orzeczenia o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym ze wskazaniem do terapii zajęciowej, ze schorzeniem wiodącym, jakim jest niepełnosprawność intelektualna, a także współtowarzyszącymi zaburzeniami tj. chorobami psychicznymi, zaburzeniami mowy, chorobami narządu wzroku, kardiologicznymi, niepełnosprawnością narządu ruchu, epilepsją, chorobami neurologicznymi i innymi.

W 2023r. działania prowadzone były w różnych formach, w zależności od poziomu umiejętności zawodowych uczestnika i potencjalnych umiejętności jego rozwoju zawodowego. Uczestnikami Warsztatu w 2023r. było 50 osób pochodzących z terenu powiatu:

- jarosławskiego - 40 osób
- przeworskiego – 7 osób
- przemyskiego - 1 osoba
- miasta Przemyśl – 2 osoby

Powiat Przeworski, Powiat Przemyski oraz miasto Przemyśl pokrywali koszty uczestnictwa swoich mieszkańców, w kwocie nieobjętej dofinansowaniem środków PFRON, na mocy zawartych porozumień, w łącznej wysokości: 31 740,81 zł.

Tabela 9. Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2023r.

Dofinansowanie ze środków PFRON	Dofinansowanie ze środków powiatu	Ogólna kwota przeznaczona na dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej
1 474 800 zł	163 867 zł	1 638 667 zł

W 2023r. roku 4 uczestników opuściło Warsztat, w tym:

- 1 osoba podjęła staż;
- 1 osoba przeszła do Dziennego domu pomocy;
- 2 osoby zrezygnowały.

7.10.1. Program „Zajęcia klubowe WTZ”

Od pięciu lat w WTZ realizowany jest ze środków PFRON program **"Zajęcia klubowe w WTZ"**. W 2023r. pozyskano na ten cel kwotę **221 707,50 zł**, z czego 216 300,00 zł na realizację zajęć w ramach programu i 5 407,50 zł na jego obsługę. Zajęcia klubowe przeznaczone są dla absolwentów WTZ.

W 2023r. brało w nich udział 35 osób.

Celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Z niniejszych środków zrealizowano m.in. :

- zajęcia sekcji sztuk plastycznych;
- zajęcia sekcji kulinarnej;
- zajęcia sekcji fotograficznej;
- zajęcia sekcji ogrodniczo-florystycznej;
- zajęcia sekcji sportowo - tanecznej;
- spotkania grupy rozwojowo- terapeutycznej;
- kurs komputerowy;
- wspólne wyjazdy, spotkania, imprezy dla wszystkich członków klubu.

IV. ZADANIA Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

8. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

8.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze:

Na terenie Powiatu Jarosławskiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego pod nazwą: Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Radymnie z regulaminową liczbą miejsc 14, przy ul. Mickiewicza 30/1 oraz Lipowy Zakątek Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Radymnie, mieszcząca się na parterze tego samego budynku, przy ul. Mickiewicza 30/2 z regulaminową liczbą miejsc 14. Decyzją Wojewody Podkarpackiego z dnia 25.10.2023r. Lipowy Zakątek nie jest już placówką opiekuńczo-wychowawczą łączącą zadania placówki socjalizacyjnej i interwencyjnej. Obie w/w Placówki posiadają wspólne centrum administracyjno – finansowe, które prowadzi Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Radymnie i świadczą pomoc dzieciom w nich umieszczonych, na poziomie obowiązujących standardów.

W grudniu 2023r. w Domu pod Lipami Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Radymnie przebywało za zgodą Wojewody 16 wychowanków, z czego 14 wychowanków pochodziło z terenu naszego powiatu oraz 2 (rodzeństwo) z powiatu łańcuckiego.

Liczba dzieci w Lipowym Zakątku Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Radymnie na koniec grudnia 2023r. wynosiła również 16, z czego 14 wychowanków pochodziło z terenu naszego powiatu, natomiast 2 małoletnich z terenu powiatu łańcuckiego.

Tabela. 10. Koszt utrzymania w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych na terenie Powiatu Jarosławskiego.

	Koszt w styczniu 2023 r.	Koszt od lutego do grudnia 2023 r.
Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Radymnie	6 343,98 zł	6 896,21 zł
Lipowy Zakątek Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Radymnie	6 343,98 zł	6 896,21 zł

Łączny koszt prowadzenia i utrzymania placówek opiekuńczo - wychowawczych w 2023r. wyniósł – **3 446 776,14 zł**, w tym :

- Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Radymnie – 2 461 389,29 zł
 - Lipowy Zakątek Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Radymnie – 985 386,85 zł
- W Domu pod Lipami i Lipowym Zakątku Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Radymnie w ciągu całego 2023r. z terenu innego powiatu przebywało łącznie 4 dzieci (rodzeństwo). Otrzymano z tego tytułu dotację w łącznej kwocie **328 809,16 zł**, (co stanowiło dochód powiatu).

W 2023r. do Lipowego Zakątka w Radymnie przyjęto 3 dzieci (rodzeństwo pochodzące z naszego powiatu) oraz interwencyjnie małoletniego obywatela Ukrainy, który docelowo z powodu braku wolnego miejsca w naszych Placówkach został umieszczony w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Przemyśla.

Na terenie innych powiatów w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 3 wychowanków (Powiat Przeworski i Powiat Lubaczowski) - stan na 31.12.2023r. Wydatek naszego powiatu z tego tytułu wyniósł: **130 193,11 zł**

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą wydatki w wysokości 10%, 30%, 50% na opiekę i wychowanie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do gmin tych należą: Gmina Jarosław, Miasto Jarosław, Gmina Radymno, Gmina Laszki, Gmina Pruchnik, Gmina Chłopice, Gmina Wiązownica, Gmina Roźwienica, Gmina Pawłosiów
Dochód dla Powiatu z odpłatności w/w gmin w 2022r. wyniósł: 786 597,40 zł.

1. Gmina Jarosław	- 80 435,31 zł
2. Miasto Jarosław	- 352 637,54 zł
4. Gmina Laszki	- 54 139,44 zł
5. Miasto i Gmina Pruchnik	- 41 101,20 zł
6. Gmina Wiązownica	- 147 600,00 zł
7. Gmina Chłopice	- 78 000,00 zł
8. Gmina Roźwienica	- 234 000,00 zł

W związku z trwającym na Ukrainie konfliktem zbrojnym nasze placówki opiekuńczo-wychowawcze w Radymnie, w zależności od potrzeb i sytuacji, udzielały schronienia małoletnim obywatelom Ukrainy.

W placówkach przebywało łącznie 2 dzieci obywateli Ukrainy. Jedna małoletnia, która po przekroczeniu granicy polsko – ukraińskiej w Korczowej została pozbawiona opieki swoich opiekunów i przebywała w naszej Placówce ponad 1,5 roku, następnie powróciła do rodziny na Ukrainie oraz małoletni, który z powodu kryzysu emocjonalnego matki przebywał w naszej Placówce 2 dni.

Powiat Jarosławski otrzymał na ten cel środki finansowe, pochodzące z Funduszu Pomocy (finansowanie pobytu dzieci – obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej) w wysokości: **68 409,87zł.**

8.2 Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna

Od września 2017r. na terenie naszego powiatu funkcjonuje Regionalna Placówka Opiekuńczo –Terapeutyczna przeznaczona dla dzieci wymagających szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji oraz nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Celem działalności tej placówki jest m. in. zapewnienie tym dzieciom: całodobowej

specjalistycznej opieki i wychowania, rehabilitacji, działań terapeutycznych, świadczeń zdrowotnych oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb, kształcenia i wychowania.

Placówka powstała w związku z likwidacją Specjalnego Ośrodka Wychowawczego Nr 2 w Jarosławiu. Uchwałą nr 234/4710/16 z dnia 8 listopada 2016r. Zarząd Województwa podkarpackiego w Rzeszowie zlecił prowadzenie RPOT Zgromadzeniu Sióstr Służebniczek NMP NP. Prowincji Przemyskiej z siedzibą w Jarosławiu przy ul. Ks. M. Lisińskiego 7.

Od lipca 2021r. placówka posiada 25 miejsc statutowych. W grudniu 2023r. w w/w placówce przebywało 24 dzieci z innych powiatów oraz 1 małoletni z naszego powiatu, który do 31.08.2023r. był wychowankiem Lipowego Zakątku Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Radymnie. Średni miesięczny koszt utrzymania wychowanka w roku sprawozdawczym wynosił 8 806,92 zł miesięcznie.

Wydatek powiatu z tytułu utrzymania 1 dziecka, które od 01.09.2023r. przebywa w w/w Placówce wyniósł: **35 227,68 zł.**

8.3 Usamodzielnienie wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej roku - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną. Szczegółowe warunki ubiegania się o w/w świadczenia określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024r. poz. 177 z późn. zm.) oraz Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P z 2021r. poz. 282).

W 2023r. 5 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych kontynuowało naukę i otrzymywało na ten cel pomoc finansową, która wynosiła 595,00 zł miesięcznie (do 31.05.2023r.), natomiast od 01.06.2023r. wynosi miesięcznie 681, 00 zł. Łącznie na to zadanie wypłacono kwotę: **24 244,00 zł.**

W 2023r. - 3 wychowanków otrzymało pomoc na całkowite usamodzielnienie na łączną kwotę: 20 338,20 zł. Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej została przyznana 5 wychowankom, którzy o taką pomoc wystąpili z wnioskiem. Kwota pomocy wyniosła łącznie: 14 394,91 zł. Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w większości wychowankowie przeznaczali na zakup wyposażenia do mieszkania oraz jego remont.

Dom pod Lipami oraz Lipowy Zakątek Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze w Radymnie w 2023r. opuściło 3 wychowanków, z czego: 1 pełnoletnia wychowanka usamodzielniała się, 1 małoletnia powróciła do domu rodzinnego, 1 małoletni został umieszczony w placówce opiekuńczo- terapeutycznej.

9. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

9.1. Świadczenia dla rodzin zastępczych

Rodziny zastępcze otrzymały od 01.01.2023 r. do 31.05.2023 r. comiesięczne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w następującej wysokości:

- spokrewnione - **785,00 zł** do dnia 31.05.2023r.
- niezawodowe - **1 189,00 zł** do dnia 31.05.2023r.
- zawodowe - **1 189,00 zł** do dnia 31.05.2023r.
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka - **239,00 zł** do dnia 31.05.2023 r.

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P z 2023r. poz. 296 z późn. zm.) kwoty świadczeń od dnia 01.06.2023r. wzrosły i wynoszą :

- spokrewnione - **899,00 zł miesięcznie**
- niezawodowe - **1 361,00 zł miesięcznie**
- zawodowe - **1 361,00 zł miesięcznie**
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka - **274,00 zł miesięcznie**

Tut. PCPR mając na uwadze powyższe wszczął z urzędu postępowania administracyjne i wydał w łącznej ilości 128 decyzji administracyjnych dotyczących przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych (w związku ze zmianą kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej od dnia 01.06.2023r.)

oraz na świadczenia fakultatywne:

- ✓ dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;
- ✓ jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- ✓ świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki;

w tym świadczenia fakultatywne dotyczące tylko rodzin zastępczych zawodowych:

- ✓ środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego;
- ✓ świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego;
- ✓ zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

W 2023 r. na comiesięczne świadczenia obligatoryjne na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wydatkowano kwotę **1 543 249,63 zł.**

Tabela 11. Świadczenia fakultatywne przyznane rodzinom zastępczym w 2023r.:

Świadczenia fakultatywne	Liczba rodzin/dzieci	Kwota [zł]
dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	34 dzieci	19 111,08 zł
jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	13 dzieci	12 102,17 zł
świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	1 dziecko	3 780,00 zł
środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego (dotyczy tylko rodzin zastępczych zawodowych)	2 rodziny	13 159,91 zł
świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu	1 rodzina	5 000,00 zł

jednorodzinne (dotyczy tylko rodzin zastępczych zawodowych)		
Razem		53 153,16 zł

źródło: opracowanie własne

Ogółem wydatki na świadczenia obligatoryjne i fakultatywne dla rodzin zastępczych zamieszkujących na terenie Powiatu Jarosławskiego w 2023r. wyniosły **1 596 402,79 zł**, z tego kwota **392 435,22 zł** stanowiła dochód powiatu, którą inne powiaty przekazały na utrzymanie swoich dzieci w rodzinach zastępczych.

Możliwość korzystania z świadczeń fakultatywnych pozwala na **utrzymanie właściwego standardu życia** rodzin zastępczych, a tym samym dzieci w nich przebywających.

Ponadto zaznaczyć należy, że większość dzieci w pieczy zastępczej, to dzieci z deficytami psychorozwojowymi, które prędzej czy później również wymagają wsparcia terapeutycznego. W związku z tym, część naszych rodzin ponosi duże koszty utrzymania dziecka, a powyższe świadczenia fakultatywne stanowią dodatkowe wsparcie finansowe w zmaganiach z problemami życia codziennego.

9.2 Rodziny zastępcze zawodowe

W rodzinach zastępczych zawodowych przebywało łącznie 9 dzieci, w tym 4 dzieci pochodzących z terenu Powiatu Radomszczańskiego.

Wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych w 2023r. wyniosły łącznie **174 198,09 zł**.

Zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w 2023r. realizowane było w 2 rodzinach zastępczych zawodowych na łączną kwotę 32 879,42 zł, jak również w 2 rodzinach zastępczych niezawodowych na łączną kwotę 22 623,46 zł.

Łączna wysokość poniesionych wydatków na zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w 2023r. wyniosła: **55 502,88 zł**.

Świadczenia i wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich są refundowane przez dany powiat, z którego pochodzi dziecko.

9.3. Usamodzielnienie wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej

Osobom opuszczającym rodzinę zastępczą po osiągnięciu pełnoletności przyznano pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie.

W 2023 r. **11** wychowanków kontynuowało naukę. Łącznie na to zadanie wypłacono kwotę w wysokości **64 287,47zł**.

Pomoc jednorazową na usamodzielnienie wypłacono **7** pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych na łączną kwotę **39 237,00 zł**.

Pomoc jednorazowa na zagospodarowanie w formie rzeczowej została wypłacona **5** osobom usamodzielnianym na kwotę **15 635,47 zł**.

Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych w związku z trudnościami ze znalezieniem samodzielnych mieszkań, najczęściej pozostają z rodzicami zastępczymi.

9.4. Finansowanie dzieci pochodzących z innych powiatów w rodzinach zastępczych

Na terenie naszego powiatu przebywało 18 dzieci pochodzących z innych powiatów, które finansują ich pobyt w rodzinach zastępczych.

Tabela 12. Wykaz powiatów i liczba dzieci pochodzących z terenu innych powiatów umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Jarosławskiego.

Lp.	Nazwa powiatu	Liczba dzieci	Otrzymana kwota w 2023r.[zł]
1	Przemyski	5	84 334,86
2	Miasto Przemyśl	2	28 353,70
3	Łańcucki	2	25 827,70
4	Miasto Tychy	1	15 472,00
5	Lubaczowski	1	21 003,30
6	Radomszczański	4	162 235,90
7	Legionowski	1	15 472,00
8	Tarnogórski	1	17 957,52
9	Wałbrzyski	1	21 778,24
	OGÓŁEM	18	392 435,22

źródło: opracowanie własne

Powyższe powiaty i miasta w 2023r. zwróciły środki na utrzymanie swoich dzieci w rodzinach zastępczych na łączną kwotę **392 435,22 zł** (tj. dochód powiatu).

9.5. Dzieci z Powiatu Jarosławskiego w innych powiatach

Na terenie innych powiatów zostało umieszczonych 27 dzieci pochodzących z Powiatu Jarosławskiego

Tabela 13. Finansowanie kosztów utrzymania w rodzinach zastępczych dzieci pochodzących z terenu Powiatu Jarosławskiego

Lp.	powiaty	Liczba dzieci pochodzących z Powiatu Jarosławskiego	Wydatkowana kwota w 2023r. [zł]
1.	Krośnieński	3	136 656,67
2.	Przeworski	3	24 234,78
3.	Piaseczyński	2	33 169,98
4.	Rzeszowski	1	19 855,81
5.	Miasto Rzeszów	2	22 807,51
6.	Przemyski	1	13 331,00
7.	Legionowski	1	12 504,65
8.	Miasto Krosno	3	60 939,18
9.	Gorlicki	3	46 416,00
10.	Miasta Lublin	1	4 160,27
11.	Powiat Kraśnicki	2	11 879,84

12.	Powiat Parczewski	2	16 562,34
13.	Powiat Łańcucki	3	50 011,09
Razem		27	452 529,12

źródło: opracowanie własne

9.6. Finansowanie przez gminy pobytu dzieci w rodzinach zastępczych

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą wydatki odpowiednio w wysokości 10%, 30%, 50% na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinach zastępczych.

Tabela 14. Poniższe zestawienie obrazuje wysokość wpłat dokonanych w 2023 r. przez gminy z tytułu partycypowania w kosztach utrzymania dzieci pochodzących z ich terenu a umieszczonych w rodzinach zastępczych.

L.p.	Miasto / Gmina	Kwota (w zł)
1.	Miasto Jarosław	301 780,78
2.	Miasto Radymno	73 195,41
3.	Gmina Chłopice	43 449,86
4.	Gmina Jarosław	66 341,22
5.	Gmina Pawłosiów	22 850,15
6.	Gmina Pruchnik	86303,54
7.	Gmina Radymno	67 866,63
8.	Gmina Wiązownica	15 211,64
9.	Gmina Rożwienica	73 987,14
10.	Gmina Łaszki	6 459,82
Razem		757 446,19

Dochód dla powiatu z w/w gmin w 2023r. wyniósł **757 446,19 zł**.

10. ALIMENTACJA

W 2023r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu wytoczyło 1 powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych od rodziców biologicznych na rzecz małoletniego przebywającego w Lipowym Zakątku Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Radymnie. Skierowano 3 wnioski do komornika o wszczęcie egzekucji wobec rodziców biologicznych, którzy nie wywiązali się z płacenia alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu. W rodzinnej pieczy zastępczej wytoczono natomiast 4 powództwa na rzecz 6 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, w tym 2 rodziny zastępcze samodzielnie wystąpiły o alimenty na rzecz wychowywanych dzieci. Ponadto 2 rodziny zastępcze spokrewnione zawarły z rodzicami biologicznymi umieszczonych u nich dzieci umowę notarialną dot. obowiązku alimentacyjnego.

Z informacji uzyskanych od rodzin zastępczych wynika, że rodzice biologiczni dzieci w większości wywiązują się ze zobowiązań alimentacyjnych. Jeżeli rodzice biologiczni nie płacą zasądzonych im alimentów wszczynana jest procedura egzekucyjna i sprawy kierowane

są do egzekucji komorniczej. W 2023 r. toczyło się 42 egzekucje komornicze w związku z nierealizowaniem obowiązku alimentacyjnego przez rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

V. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

11. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA- charakterystyka i analiza problemów

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu, wykonująca zadania systemu pieczy zastępczej – art. 2 ust. 3 i art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W oparciu o zapisy ww. ustawy oraz na podstawie Zarządzenia Nr 4/2011 Starosty Jarosławskiego z dnia 4 listopada 2011 r. z dniem 1 stycznia 2012 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Jarosławskiego.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców naturalnych. Zasadniczo powinna to być **tymczasowa forma** sprawowania opieki nad dzieckiem, a głównym celem jest powrót dziecka do rodziny naturalnej lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do jego przysposobienia. W wielu przypadkach dzieci pozostają w środowisku zastępczym przez większość życia.

Rodziny zastępcze biorą na siebie obowiązek:

- zaspokojenia potrzeb dziecka, w tym potrzeb bytowych, zdrowotnych, emocjonalnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych,
- przygotowania dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych.

Dzieci w rodzinach zastępczych w większości przypadków wymagają wsparcia terapeutycznego w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju, fizjoterapii, terapii logopedycznej, terapii psychologicznej czy psychoterapii. Palącą potrzebą jest dokładna diagnostyka pod kątem zaburzeń rozwoju, dlatego też rodziny korzystają z wizyt u psychiatry, neurologa, endokrynologa, okulisty, a nawet genetyka.

W ramach **rodzinnej pieczy zastępczej** w Powiecie Jarosławskim w 2023 r. funkcjonowały rodziny zastępcze:

- spokrewnione - dziadkowie lub pełnoletnie rodzeństwo dziecka,
- niezawodowe - tworzą je małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- zawodowe- tworzą je małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, którzy z tytułu wykonywanej pracy otrzymują wynagrodzenie (jedna osoba).

W ostatnich latach zauważa się **kryzys rodzicielstwa zastępczego**. Na terenie całej Polski wydawane są postanowienia sądów o umieszczeniu w rodzinnej pieczy zastępczej, których nie można zrealizować z uwagi na brak kandydatów do pełnienia tej funkcji. W 2023 r. Dyrektor tut. PCPR uczestniczyła w spotkaniu organizowanym przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, podczas którego poddano analizie przyczyny zaistniałej sytuacji.

Wydaje się, że pośrednim problemem wzrostu zapotrzebowania na rodziny zastępcze jest kryzys rodziny, z którym obecnie mamy do czynienia. Degradacji ulegają więzi rodzinne, a przez to wzajemna odpowiedzialność za siebie.

Natomiast do bezpośrednich przyczyn kryzysu rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- brak systemowych rozwiązań w kwestii pracy z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Wciąż bardzo mała liczba dzieci wraca do swych rodziców biologicznych, z którymi nie jest prowadzona skuteczna praca socjalna na szczeblu gminnym;
- zmieniająca się mentalność ludzi oraz obawa przed wychowaniem dziecka, które może być niepełnosprawne (m.in. płodowy zespół alkoholowy FASD). Dzieci w pieczy zastępczej nierzadko wymagają intensywnej i kosztownej terapii psychologicznej, psychoterapeutycznej, logopedycznej, fizjoterapeutycznej czy też specjalistycznej opieki lekarskiej, w związku z czym opieka nad nimi wymaga wielu wyrzeczeń, poświęcenia czasu oraz nakładów finansowych;
- obawa kandydatów na rodziny zastępcze przed trudnościami w kontaktach z rodzicami biologicznymi dzieci. Kwestia ta dotyczy także newralgicznego problemu jakim jest zakres decyzyjności rodziny zastępczej w kwestiach związanych z dzieckiem;
- opieszałość sądów w regulowaniu sytuacji prawnej dziecka, a w konsekwencji przedłużający się pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Rodzina zastępcza powinna mieć charakter tymczasowy, jednakże zdarza się, że dzieci pozostają w tym środowisku zbyt długo, tym samym przywiązują się do swoich opiekunów. Z jednej strony sąd nie widzi możliwości powrotu do rodziny naturalnej, z drugiej strony przedłużający się pobyt w pieczy uniemożliwia szanse na przysposobienie.

Powyższe kwestie wymagają podjęcia stosownych rozwiązań systemowych, które pozwolą na przezwyciężenie kryzysu i przyczynią się do rozwoju pieczy zastępczej.

11.1. Analiza danych ogólnych dot. rodzinnej pieczy zastępczej

W 2023 r. w Powiecie Jarosławskim zatrudnionych było trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i jeden pracownik socjalny, którzy w ciągu roku współpracowali **łącznie z 89 rodzinami zastępczymi** (liczonymi narastająco w ciągu roku). W związku z koniecznością zapewnienia wsparcia rodzinom zastępczym, które zgodnie z wymogami ustawowymi nie mogły być objęte opieką koordynatora (limit 15 rodzin na jednego koordynatora), w tut. PCPR przeorganizowano kadrę i w jej ramach utworzono stanowisko pracownika socjalnego monitorującego pracę pozostałych rodzin.

Na koniec roku 2023 r. (stan na 31.12.2022 r.) w Powiecie Jarosławskim funkcjonowało **79 rodzin zastępczych**, w których przebywało **114 dzieci**, w tym 100 dzieci, które nie osiągnęły pełnoletności oraz 14 wychowanków pełnoletnich.

Tabela 15. Struktura rodzin zastępczych w 2023 r. w Powiecie Jarosławskim (stan na 31.12)

Liczba rodzin/liczba dzieci	2023
Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych	48
Liczba dzieci	59
Liczba rodzin zastępczych niezawodowych	28
Liczba dzieci	46
Liczba rodzin zastępczych zawodowych	3
Liczba dzieci	9
Suma rodzin zastępczych	79
Suma dzieci przebywających w pieczy zastępczej	114

Źródło: Dane sprawozdawcze PCPR Jarosław

Jak wynika z powyższego podziału w Powiecie Jarosławskim największą liczbę stanowią rodziny zastępcze spokrewnione. Aktywnych było 3 rodziny zastępcze zawodowe, zatem ich liczba zmniejszyła się o jedną w stosunku do 2022 r.

Należy zauważyć, iż w dalszym ciągu, mimo intensywnych zabiegów niewystarczająca jest liczba rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych, a to ona determinuje rozwój w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej.

11.2. Napływ i odpływ dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

W 2023 r. w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu zostało umieszczonych 13 dzieci, **o 5 dzieci mniej niż w roku poprzednim** (w 2022 r. umieszczono 18 dzieci).

Tabela 16. Przyczyny umieszczenia dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023 (stan na 31.12)

Lp.	Powody umieszczenia w pieczy	Liczba umieszczonych dzieci ze względu na przyczynę		
		2021	2022	2023
1.	Uzależnienia rodziców	36	33	35
2.	Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	29	37	30
3.	Pólsieroctwo	17	17	19
4.	Przemoc w rodzinie	7	10	6
5.	Długotrwała lub ciężka choroba co najmniej jednego z rodziców	12	3	4
6.	Sieroctwo	7	5	6
7.	Inne	7	7	6
8.	Niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	1	5	5
9.	Pobyt za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	3	2	2
10.	Małoletnie matki	0	0	1
11.	Ubóstwo	0	0	0
12.	Bezrobocie	0	0	0
13.	Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	0	0	0

Źródło: Dane sprawozdawcze PCPR Jarosław

Najczęstszą przyczyną umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 r. były uzależnienia rodziców, w tym od alkoholu. Kolejną dominującą przyczyną była bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. Kwestia pólsieroctwa związana jest także często z niewydolnością lub brakiem drugiego rodzica. Istotnym powodem umieszczenia w pieczy była także przemoc w rodzinie. Należy zauważyć, że powyższe powody często są ze sobą wzajemnie powiązane, a jeden z nich staje się jedynie bardziej dominujący. Niejednokrotnie rodziny biologiczne dzieci umieszczanych w pieczy potrzebują wszechstronnego wsparcia. Ważne jest, iż żadne z dzieci, które zostały umieszczone w 2023 roku (w latach 2021-2022 również) nie zostało umieszczone w pieczy zastępczej z powodu bezrobocia rodziców, nieodpowiednich warunków mieszkaniowych czy ubóstwa.

Rodziną pieczę zastępczą w 2023 r. opuściło:

- 12 dzieci w wieku do 18 r. ż., w tym 2 z nich powróciło do rodziny naturalnej, 3 zostało przekazanych do adopcji (z czego 1 zostało przysposobione przez rodzinę zastępczą), 5 zostało umieszczonych w innych formach pieczy zastępczej, a 2 wraz z rodziną zastępczą zamieszkało w innym powiecie,

- 7 osób pełnoletnich, z czego 6 osób założyło własne gospodarstwo domowe, a 1 osoba powróciła do rodziny naturalnej.

Istotnym jest, iż wychowankowie, którzy opuścili rodziną pieczę zastępczą podejmują dalszą aktywność związaną z edukacją czy zatrudnieniem. Mogą też liczyć na wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej czy pracowników socjalnych tut. PCPR.

W 2023 r. koordynator rodzinnej pieczy zastępczej udzielił także wsparcia dwóm byłym usamodzielnionym wychowankom w rozwiązaniu trudności życiowych. Problemy wychowanków dotyczyły kwestii opieki nad dzieckiem oraz kwestii mieszkaniowych.

12. UDZIELANE FORMY WSPARCIA RODZINOM ZASTĘPCZYM

12.1. Wsparcie rodzin zastępczych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologa tut. PCPR

Na co dzień rodziny zastępcze w naszym powiecie objęte są wsparciem pracowników Działu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej tj. trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracownika socjalnego oraz psychologa, a jednocześnie kierownika w/w Działu lub zespołu.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali wsparcia rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej:

- w 2023 r. wspólnie z rodzinami zastępczymi **opracowali 199 planów pomocy dziecku**, w tym 7 planów pomocy dziecku skoordynowanych było z planem pracy z rodziną opracowywanym przez asystentów rodzin z ośrodków pomocy społecznej z Przeworska, Sieniawy i Radomska. Nadal dużym problemem jest fakt, iż ośrodki pomocy nie podejmują pracy z rodzicami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.
- pomagali rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu m.in. poprzez:
 - aktywny udział w Wojewódzkim Dniu Rodzicielstwa Zastępczego, który organizowany był przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie oraz Fundację Wielkie Serce,
 - wspólny udział w szkoleniu wyjazdowym pn. „Praca z dzieckiem z FAS i ze spektrum FAS” z rodzinami zastępczymi wychowującymi dzieci z płodowym zespołem alkoholowym (FASD), organizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaczowie,
 - wspólny udział w szkoleniu organizowanym przez tut. PCPR pn. „Tożsamość dziecka w pieczy zastępczej” dla pracowników pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych, prowadzone przez przedstawiciela Stowarzyszenia Nowy Dom w Zawierbiu.

Wspólny udział pracowników rodzinnej pieczy zastępczej (koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracownika socjalnego oraz psychologa) oraz rodzin zastępczych w powyższych spotkaniach i szkoleniach umożliwił wzajemne poznanie się, ale też dostrzeżenie faktu, jak wiele rodzin boryka się z tym samym problemem. Był także elementem podnoszącym kwalifikacje osób uczestniczących, do których zarówno koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, ale też rodziny zastępcze są zobowiązani ustawowo.

- koordynatorzy brali aktywny udział w zapewnieniu rodzinom zastępczym dostępu do pomocy psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej. Udzielali wskazówek rodzinom zastępczym w sprawach związanych z wymogami formalnymi np. ze względu na konieczność podjęcia rehabilitacji u dziecka czy też umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. W sytuacjach wymagających niezbędnej zwłoki kierowali dziecko lub rodzinę zastępczą na konsultację do psychologa tut. PCPR.
- w zakresie współpracy z Ośrodkiem Adopcyjnym w Rzeszowie koordynatorzy **zgłosili 13 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną**, z czego 3 dzieci zostało przysposobionych, w pozostałych przypadkach procedura kwalifikacji do adopcji jest w toku lub dzieci, z uwagi na brak zgody na przysposobienie ze strony opiekuna prawnego- pozostały w rodzinach zastępczych.
- udzielali wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, sporządzili 4 Indywidualne Plany Usamodzielnienia osobom osiagającym pełnoletność.
- w 2023 r. czterokrotnie organizowali okresowe oceny sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych, podczas których wspólnie z rodzinami zastępczymi, psychologiem tut. PCPR, przedstawicielami Sądu Rejonowego w Jarosławiu: Sędziowie III Wydziału Rodzinnego, Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego Jarosławiu, ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu i poza nim, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jarosławiu oraz szkół, omawiali pojawiające się problemy u dzieci. W następstwie opracowali- w sumie- **207 ocen sytuacji dziecka** w rodzinie zastępczej, które zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Jarosławiu,
- opracowali **27 ocen rodzin zastępczych**,
- umożliwiali kontakt w Mieszkaniu Kryzysowym tut. PCPR dzieci umieszczonych po raz pierwszy w rodzinach zastępczych z ich rodzicami biologicznymi w celu podtrzymania więzi.

W 2023 r. w ramach poradnictwa specjalistycznego **psycholog tut. PCPR udzielił 72 porad rodzinom zastępczym**, a wsparciem szczególnym objął 20 rodzin.

Główne powody potrzeby udzielenia wsparcia to:

- trudności w kontaktach rodzin zastępczych z rodzicami biologicznymi dzieci przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym problemy emocjonalne u dzieci wynikające z tych kontaktów,
- problemy emocjonalne u dzieci w związku z przeżyтыми traumami w rodzinach biologicznych;
- trudności rozwojowe u dzieci, często związane z występowaniem u nich alkoholowego zespołu płodowego- FAS-d, związanego z używaniem przez matki biologiczne alkoholu w czasie ciąży;
- trudności wychowawcze związane z zagrożeniem niedostosowaniem społecznym,
- problemy wychowawcze.

Psycholog tut. PCPR wykonał **20 diagnoz psychofizycznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych**, które stanowiły informacje dla rodzin zastępczych na temat aktualnego poziomu funkcjonowania dziecka oraz potrzeb rozwojowych tj. konieczności rozpoczęcia rehabilitacji, terapii logopedycznej, terapii psychologicznej czy po prostu kierunku stymulacji rozwoju dziecka przez najbliższe środowisko, czyli przez rodzinę zastępczą. Jednocześnie część z nich, w momencie uregulowania sytuacji prawnej dziecka, przekazywana była do Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie celem lepszego poznania potrzeb dziecka w przypadku możliwej adopcji.

Dodatkowo w ramach działania Punktu Interwencji Kryzysowej przy tut. PCPR w 2023r. rodziny zastępcze miały możliwość skorzystania z porad radcy prawnego, specjalisty pracy socjalnej, terapeuty rodzinnego oraz psychologa.

12.2. Wsparcie rodzin zastępczych w formie rodzin pomocowych

W 2022 r. w Powiecie Jarosławskim nie było konieczności angażowania w wychowanie dzieci rodzin pomocowych. Dwie obecnie funkcjonujące rodziny zastępcze, w których przebywało czworo dzieci (w każdej z nich) korzystały ze wsparcia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

13. KANDYDACI NA RODZINY ZASTĘPCZE

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należało w szczególności:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających: potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków oraz ocenę predyspozycji i motywacji do sprawowania pieczy zastępczej,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

13.1. Kwalifikowanie oraz kierowanie na szkolenie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz psycholog tut. PCPR w 2023 r. sporządzili **7 opinii na podstawie analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów na rodziny zastępcze dotyczących spełniania przez nich warunków** zgodnie z art. 42 ust. 1-7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Byli to kandydaci na rodziny zastępcze spokrewnione. Dwoje z nich, ze względu na brak spełniania kryteriów ustawowych, otrzymało ocenę negatywną

W 2023 r. skierowanych przez tut. PCPR do szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze w Ośrodku Adopcyjnym w Rzeszowie przystąpiło i pomyślnie je zakończyło 5 osób.

13.2. Nabór kandydatów na rodziny zastępcze

W 2023 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu kontynuowało emisję reklamy słuchowej zachęcającej rodziny do podjęcia funkcji rodziny zastępczej, na stronie internetowej tut. Centrum opublikowano również ogłoszenie o ciągłym zapotrzebowaniu na rodziny zastępcze.

W związku z pogłębiającym się kryzysem rodzicielstwa zastępczego, aktywnie przyłączono się do działań podejmowanych przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie oraz Fundację Wielkie Serce, które zorganizowały Wojewódzki Dzień Rodzicielstwa Zastępczego w Rzeszowie, czego celem było rozpowszechnienie idei rodzicielstwa zastępczego. W konferencji i organizowanych zabawach dla dzieci brali udział pracownicy tut. PCPR, ale także rodziny zastępcze z Powiatu Jarosławskiego.

Kolejnym działaniem, mającym na celu pozyskanie nowych rodzin zastępczych oraz udzielenie dodatkowego wsparcia obecnie funkcjonującym rodzinom zastępczym, była pomoc w opracowaniu zadań i przyłączenie się do Projektu w ramach Priorytetu nr FEPK.07 "Kapitał

ludzki gotowy do zmian" programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 pn. "Zwiększenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej" realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie. Projekt opracowywany był w 2023 r., a jego realizacja przewidziana jest na lata 2024- 2026.

14. WSPÓŁPRACA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Jarosławskim, aktywnie współpracuje ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

14.1. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej oraz ze szkołami

Współpraca z 11 ośrodkami pomocy społecznej w Powiecie Jarosławskim, a także innymi poza powiatem, niezbędna jest w celu dokonania analizy sytuacji dziecka oraz określenia szans na jego powrót do rodziny naturalnej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu, przed każdą okresową oceną sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej (w przypadku dzieci powyżej 3 lat- nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, natomiast dzieci w wieku poniżej lat 3- nie rzadziej niż raz na 3 miesiące), pozyskiwali informację z ośrodków pomocy społecznej dotyczącą aktualnej sytuacji życiowej rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Uzyskanie tej informacji stanowi kluczowy element w określeniu szans na powrót dziecka do rodziny naturalnej. Jak już wcześniej wspomniano, wiele jeszcze ośrodków pomocy społecznej nie podejmuje współpracy z rodzicami biologicznymi dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Taka sytuacja zmniejsza szanse dziecka na powrót do rodziny biologicznej.

Koordynatorzy pozyskiwali również informację ze szkół, dotyczącą funkcjonowania dzieci w środowisku szkolnym i rówieśniczym oraz opinii w kwestii sprawowanej nad nimi opieki przez rodziny zastępcze. W sytuacjach szczególnie skomplikowanych przedstawiciele poszczególnych ośrodków (pracownicy socjalni lub asystenci rodzin) oraz szkół byli zapraszani i osobiście uczestniczyli w w/w posiedzeniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka.

W zakresie współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, psycholog tut. PCPR uczestniczył w 2 spotkaniach grupy roboczej w ramach Procedury „Niebieskie Karty” organizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu.

14.2. Współpraca z Sądem Rejonowym w Jarosławiu oraz Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Jarosławiu

W 2023 r. PCPR w Jarosławiu zacieśnił współpracę z Sądem Rejonowym w Jarosławiu oraz Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej. Sędziowie III Wydziału Rodzinnego osobiście uczestniczyli w grudniowych posiedzeniach zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Obecność sędziów na posiedzeniach umożliwiła wzajemne zrozumienie wykonywanej pracy, ale także umożliwiła przekazanie rodzinom zastępczym rzetelnych informacji dotyczących możliwości prawnych w kwestiach związanych np. z regulowaniem władzy rodzicielskiej czy alimentacją.

Podobnie jak w ubiegłych latach w posiedzeniach regularnie uczestniczyli kuratorzy zawodowi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Jarosławiu.

W wielu przypadkach kuratorzy i koordynatorzy mogą liczyć na wzajemne wsparcie, będąc w częstym i bieżącym kontakcie telefonicznym.

Współpraca z sądem realizowana była także poprzez regularne informowanie o bieżącej sytuacji dzieci oraz rodzin zastępczych, w których dzieci te są umieszczone. W 2023 r. koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przekazali do sądu **207 ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej**.

W związku z nowelizacją przepisów dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie- obecnie rozumianej szerzej jako przemoc domowa- tut. Centrum zorganizowało kolejne szkolenie pn. „Dziecko jako ofiara przemocy. Procedura odebrania dziecka rodzinie”, którego organizatorem było Centrum Profilaktyki i reedukacji „Atelier” w Krakowie. W szkoleniu uczestniczyli Dyrektor i pracownicy tut. PCPR, przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej, sędzia III Wydziału Rodzinnego, a także przewodnicząca oraz kuratorzy zawodowi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Jarosławiu. Miało ono na celu dookreślenie kompetencji poszczególnych instytucji w kwestiach związanych z procedurą odebrania dziecka.

14.3. Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym w Rzeszowie

W 2023 r. wielokrotnie podejmowano współpracę z Ośrodkiem Adopcyjnym w Rzeszowie. Ponadto tut. PCPR był w stałym kontakcie telefonicznym z pracownikami OA w Rzeszowie, szczególnie w kwestiach formalnych związanych z przysposobieniem dzieci.

W związku z powyższym do **OA w Rzeszowie** zgłoszono **13 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną**, z czego:

- 3 zostało przysposobionych,
- 5 jest w trakcie procedury przysposabiającej,
- 5 dzieci nie zakwalifikowano do adopcji i pozostały one w rodzinach zastępczych. Jedną z głównych przyczyn niezakwalifikowania do adopcji było zawiązanie więzi emocjonalnych z rodziną zastępczą, u której dziecko przebywało dotychczas.

Pracownicy tut. PCPR uczestniczyli także w konferencji pn. „Adopcja- rodzicielstwo serca. Wspieranie rozwoju dziecka w rodzinie adopcyjnej” organizowanej przez Ośrodek Adopcyjny.

14.4. Współpraca z kościołami i organizacjami społecznymi

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu w celu wsparcia osób w kryzysie współpracowało także ze stowarzyszeniem „Nowa Kultura” funkcjonującym przy parafii pw. NMP Królowej Polski. Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych miały możliwość skorzystania ze wsparcia, jakie oferuje stowarzyszenie (np. udział w kolonii wakacyjnej, udział w zajęciach dla młodzieży i dzieci).

VI. PODSUMOWANIE

Jak wynika ze sprawozdania, najistotniejsze zadania ustawowe z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, realizowane i wdrażane były na bieżąco przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu.

W ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych działa w Powiecie Jarosławskim Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne. Centrum przeznaczone zostało dla 19 dorosłych osób niepełnosprawnych, z czego 9 miejsc jest całodobowych a pozostałe z przeznaczeniem na pobyt dzienny.

Utworzenie Centrum otworzyło osobom niepełnosprawnym zamieszkującym nasz powiat możliwość uzyskania różnorodnego wsparcia, a dzięki temu również możliwość stania się bardziej samodzielnymi i niezależnymi życiowo.

W 2023 r. na zadania z rehabilitacji społecznej wypłacono dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych łącznie na kwotę: 2 039 486,23 zł.

Na działania warsztatów terapii zajęciowej natomiast wydatkowano dofinansowanie ze środków PFRON na kwotę: 1 474 800,00 zł.

Ogółem PCPR w Jarosławiu rozdysonowało 3 514 286,23 zł środków PFRON.

W sferze rodzinnej pieczy zastępczej, aby zaspokajać potrzeby zapewnienia opieki dzieciom jej pozbawionym przez rodziców oraz w celu dążenia do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, PCPR położyło nacisk na integrację rodzin zastępczych, ale też pozyskiwanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze, w tym dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Rodziny zastępcze w 2023 r. wzięły aktywny udział w Wojewódzkim Dniu Rodzicielstwa Zastępczego, który organizowany został przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie oraz Fundację Wielkie Serce. Uczestniczyły również w szkoleniu wyjazdowym pn. „Praca z dzieckiem z FAS i ze spektrum FAS” z rodzinami zastępczymi wychowującymi dzieci z płodowym zespołem alkoholowym (FASD), na zaproszenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaczowie oraz szkoleniu organizowanym przez tut. PCPR pn. „Tożsamość dziecka w pieczy zastępczej”. Udział rodzin zastępczych w szkoleniach oraz wspólne uczestnictwo w różnych imprezach okolicznościowych sprzyjającego integracji rodzin, pozwoliło im na wymianę własnych doświadczeń oraz podnosiło ich wiedzę na temat opieki i wychowania przyjętych dzieci.

W ubiegłym roku bardzo ważnym i potrzebnym wydarzeniem, było zorganizowanie przez PCPR w Jarosławiu szkolenia pod nazwą „ **Dziecko pod ochroną pomocy społecznej – interdyscyplinarne działanie służb w tym zakresie**”.

Szkolenie skierowane zostało do kierowników i pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Jarosławskiego. Wzięli w nim udział również sędzia i kuratorzy Sądu Rejonowego w Jarosławiu, funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu oraz pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Szkolenie miało na celu wskazanie obszarów ulegających zmianie w związku z nowelizacją przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ponadto zapoznano uczestników z prawnymi regulacjami dotyczącymi interwencyjnego odebrania dziecka oraz omówiono rolę Sądu, policji, pracowników socjalnych i przedstawicieli ochrony zdrowia w czynnościach odebrania dziecka. Omówiono też opracowanie „modelowego” schematu dotyczącego roli poszczególnych służb w procedurze odebrania dziecka rodzinie i objaśniono nowe zasady informacyjne wobec rodziców/ opiekunów.

Na działalność Domów Pomocy Społecznej w Powiecie Jarosławskim w roku 2023 przeznaczono środki finansowe w łącznej wysokości 24 568 208,11 zł.

Ponadto domy pomocy społecznej pozyskały dodatkowe środki w formie dotacji Wojewody na wypłatę dodatków dla pracowników domów pomocy społecznej za okres od czerwca do grudnia 2023r. w łącznej wysokości 1 377 205,95 zł, z tego : DPS w Jarosławiu – 308 676,22zł, DPS Sośnica – 369 058,75 zł, DPS Moszczany – 417 247,54 zł, DPS Wysock – 282 223,44 zł.

Domy Pomocy Społecznej nadal borykają się z problemem zapewnienia wolnych miejsc, w związku z brakiem skierowań ze strony gmin.

W 2023r. Powiat Jarosławski przystąpił do programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytnieniowa” – edycja 2023. Jego realizatorem był Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu. Na ten cel pozyskano kwotę 83 000,00 zł.

Środki z programu przeznaczone są na zabezpieczenie pobytu:

- całodobowego dla 10 osób niepełnosprawnych
- dziennego dla 10 osób niepełnosprawnych

W związku z realizacją programu „Opieka wytnieniowa”, DPS w Jarosławiu nie zwiększył zatrudnienia, zadania realizowane były w ramach posiadanych zasobów kadrowych.

Wprowadzono także możliwość realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej w formie pobytu całodobowego lub w formie dziennej.

Takie wsparcie może otrzymać osoba pełnoletnia, która go wymaga z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności i nie jest mieszkańcem DPS, a osoby bliskie nie mogą zapewnić jej opieki całodobowej.

Jest to dobra alternatywa dla DPS-ów dysponujących wolnymi miejscami.

Aktualnie w dyrektorzy DPS w Powiecie Jarosławskim rozpoznają możliwości wprowadzenia niniejszej usługi w swoich placówkach, jeśli wystąpi w środowisku takie zapotrzebowanie są oni chętni do udostępniania takiej formy wsparcia.

W 2023 r. PCPR w Jarosławiu opracował na kolejne lata :

- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jarosławskim na lata 2023-2030,
- Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata 2023-2028.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) "Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej".

W myśl art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn.zm.) "Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawienie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy".

Niniejszym przedkłada się sprawozdanie za 2023r. z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu w 2023 r. z zestawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2024r.